

* нагороджений медалями Радянського Союзу, Польщі, Болгарії, НДР.

* Чехословацький уряд нагородив його найвищою нагородою країни — *Орденем Білого Лева*.

Твори

1. Сабуров, А. Н. За лінією фронту. Кн. 1. Партизанський край : партиз. записки / А. Н. Сабуров ; [лит. запись П. Лопатина]. - Іжевск : Удмуртія, 1981. - 320 с. - (Партизанське рухання в Великій Вітчизняній війні 1941-1945 гг.).

2. Сабуров, А. Н. Таємнича записка : (о подвигах партизан-інтернаціоналістів). - 2-е изд. - М. : Знання, 1990. - 175 с. : ил.

3. Сабуров, О. М. Відвойована весна / літ. запис І. М. Сабурової ; пер. з рос. : О. С. Дяченко, А. А. Дімарова, І. М. Гончарука. - 4-те вид. - К. : Політвидав України, 1986. - 670 с.

Про нього

1. Білоус, О. Герої Житомирського партизанського з'єднання. Олександр Сабуров: історіографічний аспект // Аркасівські читання : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 квітня 2013 р.). - Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2013. - С. 270.

2. Вулиці Києва : довідник / за ред. А. В. Кудрицького. - К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1995. - 352 с.

3. Дяченко, В. Партизанський генерал і село Половецьке // Бердичів древній і вічно молодий. Вип. 32. [У 2 т.]. Т. 2 : науковий збірник "Велика Волинь" : праці Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині / голов. ред. М. Ю. Костриця. - Житомир : Косенко, 2005. - С. 165-167.

4. Кравченко, В. Партизанський генерал

і село Половецьке // Земля Бердичівська. - 2005. - 15 верес. (№ 74).

6. Креницкая, З. В. Сабуров - Герой Советского Союза [Текст] // Время выбрало нас : из воспоминаний участницы партизанского движения в годы Великой Отечественной войны 1941-1945 г. / З. Креницкая. - Житомир : Полісся, 2007. - С. 171-177.

7. Плоткіна, О. Вулиця генерала Сабурова [Текст] // Їх іменами названі вулиці Житомира : зб. учнівських робіт : до 60-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні / кер. В. В. Арндарчук ; уклад.: М. М. Жайворон, В. К. Процюк, О. П. Ремезов. - Житомир : Житомир, 2004. - С. 75-78.

8. Сабуров Александр Николаевич : [биографическая справка] // Большая Советская Энциклопедия. [В 30 т.]. Т. 22. Ремень-Сафи / гл. ред. А. М. Прохоров. - Изд. 3-е. - М. : Советская Энциклопедия, 1975. - С. 479.

*Вас зацікавила ця історична постать?
Запрошуємо до нашої бібліотеки, де Ви
дізнаєтесь багато інших цікавих фактів
про громадську та літературну
діяльність Олександра Сабурова.*

Контактна інформація

Адреса:

м. Київ, вул. Драйзера, 6.

Телефон:

(044)546-90-45

e-mail:

library141@ukr.net

веб-сторінка:

<http://desnabib.kiev.ua>

*Довідка підготовлена за матеріалами фондів
бібліотеки та інтернет-ресурсів*

Централізована бібліотечна
система Деснянського району
м. Києва

Центральна районна бібліотека
№ 141

*Їх імена в назвах вулиць
нашого району*

**Сабуров Олександр
Миколайович
(1908-1974)**

*(до 105-річчя від дня народження
радянського військового діяча)*

Пам'ятка

Київ - 2013

Шановні Деснянці!

Вашій увазі пропонуємо пам'ятку, присвячену радянському військовому діячу, Герою Радянського Союзу, генерал-майору **Сабурову Олександр Миколайовичу**, ім'ям якого у 1983 році названо вулицю нашого району.

Життя та діяльність

Сабуров Олександр

Миколайович народився **1 серпня 1908 року** в селі Ярушки Іжевського повіту В'ятської губернії (тепер у складі м. Іжевська, Удмуртія, Російська Федерація), в сім'ї робітника.

Закінчив 10 класів школи.

У 1922 році розпочав трудову діяльність робітником-будівельником.

У 1927 році бере активну участь в організації колгоспу у своєму рідному селі.

У 1930 році його обирають головою сільської ради.

З 1931 по 1933 рік проходить військову службу у лавах Червоної Армії на території України, де і залишається по звільненні.

З 1933 по 1936 роки керівник колгоспу с. Половецьке Бердичівського району Житомирської області.

У 1937 році направляється на роботу в органи Державного Політичного Управління (ДПУ) при НКВС СРСР.

У 1941 році як комісар окремого батальйону бере участь в обороні Києва від німецьких окупантів.

У жовтні 1941 року очолює партизанський загін, який діє на Брянщині.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від **18 травня 1942 року** за уміле керівництво бойовими діями

партизан в тилу німецько-фашистських загарбників, особисту мужність і героїзм, Сабурову Олександр Миколайовичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі "Золота Зірка" (№ 706).

У 1942 році партизанське з'єднання Сабурова передислоковується з Брянських лісів на Україну, в ліси Житомирщини, пройшовши через території Білорусії, Сумської, Чернігівської областей. Олександр Миколайович був членом підпільного ЦК КП(б)У і Житомирського обкому КП(б)У.

У 1943 році присвоєно військове звання "генерал-майор". Стає організатором військових операцій проти Української Повстанської Армії і підпілля ОУН, чим активно сприяє утвердженню радянської влади на західноукраїнських землях.

З 1944 року працює в органах НКВС – начальником управління внутрішніх справ Дрогобицької, згодом Запорізької областей України.

У 1953-1954 роках - начальник Управління служби місцевої протиповітряної оборони МВС Української РСР.

З 1954 року – начальник Головного управління МВС СРСР. Обирається депутатом Верховної Ради СРСР 2-4-го скликань.

З 1954 по 1957 рік - начальник Головного управління пожежної охорони МВС СРСР.

З 1955 по 1974 роки проживає в Москві, де займається громадською та літературною діяльністю, пише спогади про партизанське життя. **Написав книги:** "За лінією життя", "У друзів одні дороги", "Сили незчисленні", "Таємничий капітан",

"Заради мети єдиної", "Відвоювана Весна" та інші.

Помер **15 квітня 1974 року**. Похований на Ново-Дівочому кладовищі у Москві.

Вшанування пам'яті

Ім'я Героя носять вулиці в містах: Чернігів, Бердичів, Житомир, Овруч Житомирської області.

1 лютого 1977 року в місті Овруч поряд зі школою № 4 встановлено бюст Героя.

У 1983 році названа вулиця у Деснянському районі міста Києва, на житловому масиві Вигурівщина-Троєщина.

У 2000 році названо станцію Київського швидкісного трамваю.

В Росії, в селі Первомайський, що в Удмуртії, на його честь названо середню школу та вулицю.

8 травня 1975 року у Москві на будинку, в якому проживав О. М. Сабуров, встановлено меморіальну дошку.

7 жовтня 1989 року у селі Половецькому біля приміщення нової школи було відкрито пам'ятник-бюст.

Нагороди

* за мужність і героїзм, проявлені в боях з німецько-фашистськими загарбниками;

* за вміле керівництво з'єднанням, нагороджений:

двома орденами Леніна; орденами Червоного Прапора, Суворова другого ступеня, Богдана Хмельницького I та II ступенів, Червоної Зірки; двома орденами Вітчизняної війни I ступеня,

